

Sinunkin sisämarkkinasi?

**Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti –
Kohti kilpailukykyistä sosiaalista
markkinataloutta**

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luettelointitiedot ovat teoksen lopussa.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2010

ISBN 978-92-79-16947-2

doi:10.2780/23083

© Euroopan unioni, 2010

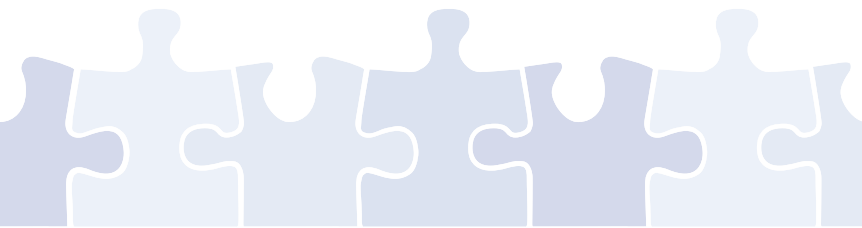
Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Printed in Spain

Sinunkin sisämarkkinasi?

**Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti –
Kohti kilpailukykyistä sosiaalista
markkinataloutta**

**OSA 1 –
VAHVA, KESTÄVÄ JA
TASAPUOLINEN KASVU**

**OSA 2 –
EUROOPAN KANSALAISET KESKEISEEN
ASEMAAN SISÄMARKKINOILLA –
LUOTTAMUKSEN PALAUTTAMINEN JA
VAHVISTAMINEN**

**OSA 3 –
VUOROPUHELU, HALLINTO JA
SISÄMARKKINAT**

Hyvä Euroopan kansalainen

Sinäkin osallistut päivittäin Euroopan rakentamiseen. Teet työtä, kulutat, matkustat, säästät, opiskelet tai sijoitat varojasi. Haluat huolehtia terveydestäsi tai valmistaudut ehkäpä jäämään eläkkeelle. Euroopan yhteiset sisämarkkinat koskettavat kaikkia jokapäiväisen elämäsi osa-alueita. Siksi niiden pitäisi toimia sinun hyväksesi, tarjota uusia tilaisuuksia sekä mahdollistaa tulevaisuudensuunnitelmien tekeminen.

Olen yhteistyössä muiden EU-komissaarien kanssa määrittänyt 50 toimenpidettä, joiden tarkoituksena on antaa jokaiselle eurooppalaiselle tilaisuus hyötyä enemmän sisämarkkinoista.

Tämän esitteen tarkoituksena on ennen kaikkea kutsua kansalaiset mukaan pohtimaan heille tärkeitä kysymyksiä ja keskustelemaan niistä. Toimenpide-ehdotuksista käydään keskustelua jokaisessa EU:n jäsenvaltiossa ensi vuoden helmikuun loppuun saakka. Kerro meille ajatuksiasi ja mielipiteitäsi. Toivomme ideoita kaikilta tahoilta – yksityishenkilöiltä, pieniltä ja suurilta yrityksiltä, ammattijärjestöiltä, yhdistyksiltä, kansalaisjärjestöiltä ja tutkijoilta.

Verkkosivuillamme osoitteessa http://ec.europa.eu/internal_market/smact/ on tietoa ehdotustemme sisällöstä ja erilaisista tapahtumista. Lisäksi niillä voi osallistua keskusteluun sisämarkkinapakettiin liittyvistä keskeisistä kysymyksistä. Voit myös lähettää sähköpostia osoitteeseen michel.barnier@ec.europa.eu tai sisämarkkinapakettia varten perustettuun erilliseen sähköpostiosoitteeseen markt-sma@ec.europa.eu.

Toivon, että käytät tilaisuutta hyväksesi ja osallistut keskusteluun.

Michel BARNIER
Sisämarkkinoista ja palveluista vastaava
EU-komissaari

Sisämarkkinapaketin tarkoitus

Vuonna 2012 vietetään sisämarkkinoiden 20-vuotisjuhlaa. Sisämarkkinat käynnistettiin Jacques Delorsin johdolla vuonna 1992, ja niiden tarkoituksena oli lujittaa Euroopan unionin kansalaisten ja jäsenvaltioiden välisiä yhteyksiä. Sisämarkkinoiden tuomat edut ovat mittavia, ja ne ovat hyödyttäneet sekä yrityksiä että kuluttajia. Esimerkiksi matkapuhelimella soitettujen puhelujen hinnat ovat alentuneet 70 prosenttia ja lentolippujen hinnat 40 prosenttia.

Maailma on kuitenkin muuttunut. Kaupan globalistuminen, teknologian kehittyminen ja uusien globaalien kilpailijoiden ilmaantuminen ovat muuttaneet pelisääntöjä. Finanssi- ja talouskriisi vaikutti voimakkaasti työntekijöihin ja yrityksiin. Nämä uudet realiteetit edellyttävät uudenlaisia ratkaisuja. Tavoitteet on asetettava korkealle. Markkinoiden yhdentymisprosessi on käynnistettävä uudelleen ja Euroopan kasvumahdollisuudet on hyödynnettävä. On muistettava, että sisämarkkinat ovat kansalaisia varten, ja palautettava heidän luottamuksensa.

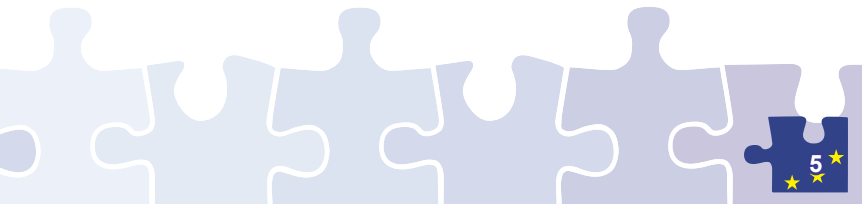
Vahvat ja menestyksekkäät sisämarkkinat tarjoavat työpaikkoja ja ratkaisuja sosiaaliseen suojeluun ja ympäristön kestävyyyteen liittyviin ongelmiin. Näihin haasteisiin vastaaminen edellyttää koko Euroopan sitoutumista. Kaikkien eurooppalaisten sidosryhmien – kansallisten ja alueellisten, julkisten ja yksityisten, taloudellisten ja sosiaalisten – on tehtävä yhteistyötä.

Sisämarkkinapaketti ("Single Market Act") käsittää ne keskeiset toimenpiteet, joista komissio haluaa virittää keskustelua ja jotka se pyrkii toteuttamaan kiireellisesti vuoden 2012 loppuun mennessä. Komissio on yksilöinyt ongelmat, jotka estävät sisämarkkinoita hyödyntämästä koko kasvupotentiaaliaan. Koko potentiaalin hyödyntäminen edellyttää kuitenkin, että kansalaiset ja yritykset ovat täysin vakuuttuneita sisämarkkinoiden tuomista eduista.

Toimenpiteet voidaan jakaa kolmeen ryhmään:

- vahvan, kestävän ja tasapuolisen kasvun käynnistäminen uudelleen
- kansalaisten etujen ottaminen huomioon sisämarkkinoilla
- hyvän hallintotavan ja vuoropuhelun edistäminen sisämarkkinoilla.

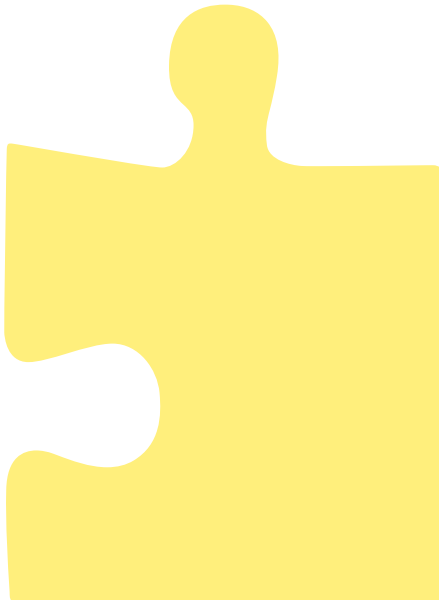
Euroopassa on 21 miljoonaa yritystä, jotka tarjoavat 175 miljoonaa työpaikkaa sekä tavaroita ja palveluja 500 miljoonalle kuluttajalle. Sisämarkkinoiden on kannustettava yrityksiä laajentamaan toimintaansa, ostamaan, myymään, luomaan, investoimaan ja työllistämään kaikkialla Euroopassa ja myös sen ulkopuolella. Euroopan on kyettävä ajattelemaan ja toimimaan globaalisti.

OSA 1 –

**VAHVA, KESTÄVÄ JA
TASAPUOLINEN KASVU**

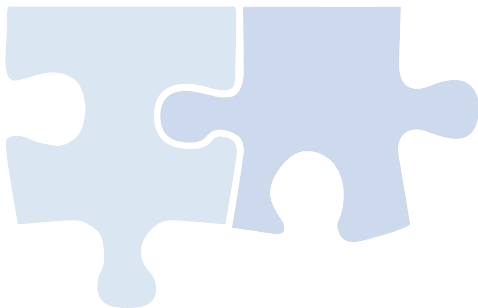
LUOVUUDEN EDISTÄMINEN JA SUOJELEMINEN

Eurooppalainen patentti

Nykyinen pirstaleinen patenttijärjestelmä estää innovointia ja keksijöiden, tutkimuskeskusten ja yritysten pääsyä asianmukaisen patenttisuojan piiriin. Tavoitteena on, että ensimmäiset EU-patentit annetaan vuonna 2014.

Patentin rekisteröivän yrityksen tai henkilön on validoitava patenttinsa jokaisessa jäsenvaltiossa. Tästä aiheutuu käännskustannuksia, jotka karkottavat pienemmät yritykset.

Patentin rekisteröinti voi aiheuttaa kalliita ja riskialttiita patenttioikeudenkäyntejä, joita käydään monissa eri jäsenvaltiossa.

Lääketieteellinen läpimurto

Kuvitellaanpa, että lääketieteellisiin implantteihin erikoistunut pk-yritys onnistuu kehittämään mullistavan uuden neurologisen laitteen. Koska yritys tietää, että innovaatioiden kopiointi on alalla yleistä, se päättää, että patentti on ainoa tapa suojata sen keksintö.

Patentin rekisteröinti 13 jäsenvaltiossa voisi nykyisessä järjestelmässä aiheuttaa yritykselle jopa 20 000 euron kustannukset. Rahoituskyvyt estävät yritystä rekisteröimästä patenttia, joten keksintö jää ilman suojaa muissa maissa tapahtuvalta kopioinnilta. Jos keksintö kopioidaan EU:n ulkopuolella ja tuodaan EU:hun sellaisen jäsenvaltion kautta, jossa patenttia ei ole rekisteröity, viranomaisilla ei ole mahdollisuutta estää sen tuomista sisämarkkinoille.

Ongelmat rajojen yli käytävässä verkkokaupassa

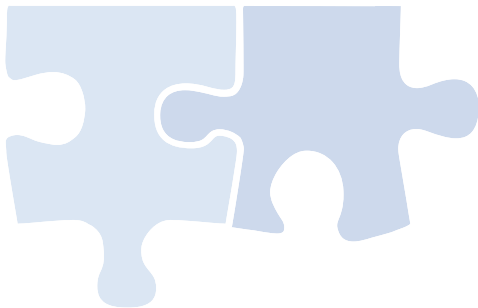
Kuluttajien kannalta ongelmallisin markkinasektori ovat digitaaliset sisämarkkinat. Tänä päivänä vain 7 prosenttia kuluttajista tekee ostoksia verkossa. Kuluttajat eivät useinkaan voi ostaa tuotteita muista jäsenvaltioista kansallisuuteen tai asuinpaikkaan liittyvistä syistä. Äskettäin tehty tutkimus osoitti, että 61 prosenttia verkkokaupasta epäonnistui, koska yritykset kieltäytyivät myymästä muissa maissa asuville asiakkaille. Komissio aikoo antaa vuonna 2011 jäsenvaltioille uudet ohjeet auttaakseen jäsenvaltioiden viranomaisia verkkokauppaan liittyvän syrjinnän poistamisessa.

Verkkokauppa vaikeuttaa entisestään eurooppalaisen tekijänoikeusjärjestelmän puuttuminen. Musiikin, kirjojen tai muiden kulttuuriteosten ostaminen tai myyminen on edelleen liian monimutkaista. Tämän vuoksi kulttuurisesti arvokkailla teoksilla ei edelleenkään käydä juuri lainkaan EU:n laajuista kauppaa. Komissio aikoo esittää vuonna 2011 ehdotuksen tekijänoikeuksia koskeviksi puitedirektiiviksi, jotta taidetta saataisiin verkkoon ja jotta voitaisiin varmistaa, että tekijänoikeuksien haltijat saavat teoksistaan riittävän korvauksen ja että teoksilla on riittävä suoja.

Väärentämisen ja piratismiin torjunta

Väärentämisestä ja piratismista aiheutuu nykyisin merkittäviä ongelmia globaalille taloudelle. Vielä 20 vuotta sitten väärentäminen aiheutti huolta lähinnä kalliiden käsilaukkujen valmistajille. Nykyisin väärennetään sähkölaitteiden, autojen varaosien, lelujen ja ohjelmistojen lisäksi jopa lääkkeitä. Tämä aiheuttaa miljoonien eurojen verotulojen menetykset ja vaarantaa lisäksi työpaikat ja terveyden ja turvallisuuden. Komissio aikoo esittää vuonna 2010 ehdotuksen väärentämisen ja piratismiin torjuntaa koskevaksi toimintasuunnitelmaksi ja tehdä tullivalvonnan tiukentamista koskevan lainsäädäntöehdotuksen. Se aikoo myös tarkastella uudelleen strategiaansa, joka koskee immateriaalioikeuksia EU:n ulkopuolisissa maissa.

Tiesitkö tämän?

- Piratismi ja väärentäminen aiheuttavat G20-maissa kaikkiaan 60 miljardin euron verotulojen menetykset.
- Ne aiheuttivat vuonna 2008 vähittäiskauppiaille 10 miljardin euron tappiot ja 186 600 työpaikan menetyksen.
- Vuonna 2009 tehdyn Eurobarometri-tutkimuksen mukaan lähes kolmasosa Euroopan kansalaisista on sitä mieltä, että väärennetyjen tavaroiden hankkimisessa ei ole mitään väärää, ja 40 prosenttia eurooppalaisista nuorista ostaa tietoisesti väärennetyjä tuotteita internetistä.

KESTÄVÄMMÄN TALOUDEN EDISTÄMINEN

Palvelujen sisämarkkinoiden vauhdittaminen

Palvelut ovat keskeinen osa Euroopan talousjärjestelmää. Niiden osuus työpaikkojen kokonaismäärästä on yli 70 prosenttia. Vaikka palvelujen sisämarkkinoilla on tapahtunut merkittävää edistymistä, ne eivät vielä toimi niin hyvin kuin pitäisi. Rajojen yli tarjottavien palvelujen osuus unionin bruttokansantuotteesta (BKT) on vain 5 prosenttia, kun vastaavasti sisämarkkinoilla käytävän tavarakaupan osuus on 17 prosenttia. Toimivimmat palvelujen sisämarkkinat hyödyttäisivät sekä kansalaisia että yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä. Hyödyksi arvioidaan vuosittain 60–140 miljardia euroa, mikä vastaa BKT:n 0,6–1,5 prosentin kasvua. Tämän vuoksi komissio aikoo ehdottaa vuonna 2011 lisätoimenpiteitä palvelujen sisämarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi.

Yhteisiä tuotestandardeja koskevien sääntöjen tehostaminen

Yhteisten standardien ansiosta yritysten ei enää tarvitse noudattaa erilaisia standardeja eri markkinoilla. Tämä alentaa niiden kustannuksia ja helpottaa niiden pääsyä globaaleille markkinoille, mikä vauhdittaa kauppaa ja kasvua. Kansainväliset laatustandardit täyttävät uudet tuotteet antavat yrityksestä luotettavan ja ammattimaisen kuvan. Erityisesti yhteisten tuotestandardien käyttöönoton ansiosta EU:n kuluttajien saatavilla on turvallisia ja korkealaatuisia tavaroita riippumatta siitä, mistä tuote on peräisin. Standardoinnista saatava taloudellinen hyöty on lähes prosentti BKT:stä. Vielä on kuitenkin parantamisen varaa. Standardeista olisi sovittava nopeammin, jotta ne pysyvät nopeasti kehittyvien uusien teknologioiden tasalla. Muussa tapauksessa yritysten vientipotentiaali heikkenee.

Lentokonestandardit

EADS:n tytäryritys Airbus Industries on kuulunut yli 40 vuotta maailman lentokoneiteollisuuden edelläkävijöihin. Yritys pienensi äskettäin radikaalisti laajarunkoisten A330- ja A340-matkustajakoneiden osien lukumäärää yhdenmukaistettujen standardien käytön ansiosta. Standardien yhdenmukaistaminen Euroopan tasolla on parantanut kustannustehokkuutta ja helpottanut pääsyä globaaleille markkinoille. Airbus pystyy käyttämään eurooppalaisia standardeja eikä joudu enää noudattamaan monien eri maiden teollisia standardeja. Tästä koituu yli 9 miljoonan euron kustannussäästöt.

Pienten ja keskisuurten yritysten pääsy pääomamarkkinoille

EU:n kaikista yrityksistä 99 prosenttia on pk-yrityksiä. Ne eivät kuitenkaan aina pysty hyödyntämään kasvupotentiaaliaan pääoman hankintaan liittyvien vaikeuksien vuoksi. Suurten yritysten on edelleen selvästi helpompi hankkia pääomaa kuin pienten. Tämän vuoksi pk-yritysten rahoituksen saannin parantaminen on erittäin tärkeää. Komissio pyrkii edistämään alueellisista pörseistä muodostettavan verkoston perustamista ja varmistamaan, että riskipääomarahastot voivat sijoittaa vapaasti kaikissa jäsenvaltioissa. Tämä helpottaa pienten yritysten perustamista. Komissio aikoo toimia siten, että sijoittavat huomioisivat pk-yritykset paremmin, ja helpottaa pk-yritysten listautumista pääomamarkkinoille. Lisäksi komissio haluaa yksinkertaistaa pk-yrityksiin sovellettavia tilinpitösääntöjä ja parantaa niiden mahdollisuuksia osallistua julkisiin hankintamenettelyihin.

INNOVAATIOIDEN JA PITKÄAIKAISTEN INVESTOINTIEN RAHOITTAMINEN

Kansalaisten säästöjä eurooppalaiseen obligaatiolainoihin

Komissio pyrkii löytämään keinoja, joilla yksityisiä sijoittajia voitaisiin kannustaa sijoittamaan pitkän aikavälin talousstrategioihin ja mittaviin eurooppalaiseen infrastruktuurihankkeisiin, kuten liikenne- ja energiainfrastruktuuriverkkoihin. Yksi vaihtoehto on hankkeiden rahoittaminen obligaatiolainoilla, kuten komission puheenjohtaja José Manuel Barroso ehdotti Euroopan unionin tilaa käsitelleessä puheessaan vuonna 2010. Obligaatiolainat voitaisiin laskea liikkeeseen tiiviissä yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa.

Ympäristöystävällisemmät, innovatiivisemmat ja tehokkaammat julkiset hankinnat

Julkisissa hankinnoissa on kyse prosessista, jossa julkinen sektori tekee yritysten kanssa hankintasopimuksia tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta, esimerkiksi rakennustöistä. Tämä on lisännyt kilpailua, sillä kustakin julkisessa tarjouskilpailussa kilpailutetusta sopimuksesta kilpailee keskimäärin viisi tarjoajaa. Hankintaviranomaiset arvioivat, että tästä on koitunut keskimäärin 5–8 prosentin kustannussäästöt. Julkisissa hankintamenettelyissä ostettujen tavaroiden ja palvelujen osuus EU:n BKT:stä on 17 prosenttia. EU:n säännöt julkisille hankinnoille ovat lisänneet julkisten hankintasopimusten tekomenettelyjen avoimuutta. Vuonna 2009 yli 150 000 sopimusta kilpailutettiin EU:n laajuisessa tarjouskilpailussa.

Vielä on kuitenkin parannettavaa. Komissio aikoo esittää vuoteen 2012 mennessä ehdotuksia, joilla pyritään lisäämään julkisten hankintojen ympäristöystävällisyyttä ja innovatiivisuutta. Tarkoituksena on tutkia uusia tapoja saada mittakaavasäästöjä testaamalla monikansallisia julkisia tarjouskilpailuja, joihin osallistuu tarjoajia useammasta kuin yhdestä jäsenvaltiosta. Komissio kartoittaa myös keinoja, joilla voitaisiin parantaa pk-yritysten mahdollisuuksia osallistua julkisiin hankintamenettelyihin.

Energiankulutuksen pienentämistä edistävät tietokoneiden hankintamenettelyt Ruotsissa

Ruotsin valtion virastojen suuret hankinnat tehdään puitesopimusten perusteella. Suurimpia yksittäisiä sopimuksia ovat mikrotietokoneiden hankinnasta tehtävät sopimukset, joiden arvo on 250 miljoonaa euroa vuodessa. Tietokonehankinnoille on asetettu tiukkoja energiatehokkuutta ja kemiallisia aineita koskevia vaatimuksia. Energiankulutusta on onnistuttu tämän ansiosta pienentämään 3,750 MWhz vuodessa ja tietokoneisiin liittyviä hiilidioksidipäästöjä keskimäärin 26 tonnia vuodessa verrattuna edelliseen sopimuskauteen.

Yhteinen konsolidoitu veropohja ja yrityksiä koskevien alv-järjestelmien parantaminen

EU:ssa on tällä hetkellä käytössä 27 kansallista yhtiöverojärjestelmää, joissa on suuria eroja. Siitä aiheutuu veroesteitä, jotka vähentävät yritysten halukkuutta toimia maiden rajojen yli tai estävät rajat ylittävän toiminnan kokonaan. Haittavaikutukset kohdistuvat erityisesti pk-yrityksiin, joilla ei useinkaan ole valmiuksia selviytyä monimutkaisten verojärjestelmien kiemuroista. Komissio haluaa tästä syystä ottaa käyttöön yhteisen veropohjan ja puuttua sitä kautta verosäännöksiin, jotka rajoittavat sellaisten yritysten kasvua, jotka haluavat hyödyntää Euroopan sisämarkkinoita. Yhteinen veropohja merkitsisi, että yritykset noudattaisivat vain yhtä verosäännöstöä ja asioisivat vain yhden veroviranomaisen kanssa. Komission ehdottama aloite ei kuitenkaan vaikuttaisi jäsenvaltioiden soveltamiin yhtiöverokantoihin.

Euroopan alv-järjestelmä on pysynyt paljolti muuttumattomana käyttöönotostaan eli vuodesta 1967 lähtien. Se aiheuttaa korkeita kustannuksia ja merkittävää hallinnollista rasitusta rajojen yli toimiville yrityksille. Alv:stä kertyvistä nettotuloista 12 prosenttia jää kantamatta veropetosten, veronkierron ja konkurssien vuoksi. Komissio aikoo ehdottaa uutta alv-strategiaa, jonka avulla voidaan luoda nykyistä vankemmat ja yksinkertaisempiin sääntöihin perustuvat sisämarkkinat.

Sisämarkkinoiden ulkoinen ulottuvuus

EU on maailman suurin tavaroiden ja palvelujen viejä ja kuuluu tärkeimpiin suorien ulkomaisten investointien kohteisiin. Sisämarkkinoiden olisi tarjottava eurooppalaisille yrityksille vakaa toimintaympäristö, jossa ne voivat käydä kauppaa eri puolilla maailmaa sijaitsevien kauppakumppaneidensa kanssa. On tärkeää, että kansainväliset kauppakumppanuudet palvelevat kummankin osapuolen intressejä ja etuja. EU:n on puolustettava myös jatkossa valppaasti eurooppalaisten etuja ja työpaikkoja sekä käytettävä kaikkia asianmukaisia keinoja torjuakseen vilpillisiä liiketoimintatapoja. Kaiken kaikkiaan komissio uskoo, että kansainvälisesti sovellettavien sääntöjen lisääminen hyödyttäisi EU:n yrityksiä ja vauhdittaisi globaalia talouskasvua. EU aikoo jatkaa myös sääntelyn lähentämiseen tähtäävää yhteistyötä kauppakumppaneidensa kanssa sekä G20-maiden kokouksissa ja kahdenvälisissä neuvotteluissa. Kansainvälisten julkisten hankintojen markkinoilla EU:n olisi pyrittävä luomaan tasapuoliset toimintaedellytykset julkisista hankintasopimuksista kilpaileville EU:n yrityksille ja EU:n ulkopuolisille yrityksille.

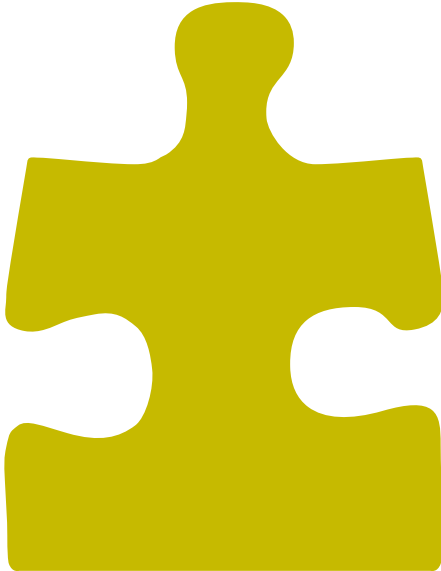

Palauttaakseen kansalaisten luottamuksen Euroopan on osoitettava, että sen tavoitteina ovat erittäin kilpailukykyinen sosiaalinen markkinatalous ja Euroopan kansalaisia palvelevat sisämarkkinat. Luotettava sosiaaliturvajärjestelmä, toimiva koulutusjärjestelmä ja tehokkaat julkiset terveydenhuoltojärjestelmät ovat osa eurooppalaista arvomaailmaa. Ne lievensivät myös äskettäisen kriisin pahimpia vaikutuksia.

OSA 2 –

**EUROOPAN KANSALAISET
KESKEISEEN ASEMAAN
SISÄMARKKINOILLA –
LUOTTAMUKSEN
PALAUTTAMINEN JA
VAHVISTAMINEN**

Julkisten palvelujen ja keskeisten infrastruktuurien parantaminen

EU:n on pyrittävä kaikin keinoin varmistamaan, että laadukkaisiin julkisiin palveluihin osoitetaan riittävästi rahoitusta ja että ne ovat yleisesti saatavilla. Julkisista palveluista vastaavien viranomaisten on saatava takeet siitä, että ne voivat keskittyä myös tulevaisuudessa kansalaisten tarpeiden täyttämiseen. EU:n olisi autettava niitä tämän tehtävän hoitamisessa tarjoamalla niille helppokäyttöiset välineet ja riittävästi varoja. Komissio aikoo antaa vuonna 2011 tiedonannon, jossa se selostaa yksityiskohtaisesti suunnitelmansa.

EU on jo asettanut julkisen palvelun velvoitteita niille talouselämän aloille, jotka on vapautettu kilpailulle. Käytännön kokemuksia on arvioitava jatkuvasti ja tehokkaasti, jotta voidaan varmistaa, että palvelut, joiden katsotaan olevan olennaisen tärkeitä jokapäiväisessä elämässä, ovat myös jatkossa yleisesti saatavilla.

Huolimatta mittavista investoinneista EU:n rajat ylittäviä liikenne- ja energiajärjestelmiä ei ole kytketty toisiinsa riittävän hyvin. Ajanmukainen liikenneinfrastruktuuri on kestävä kehityksen ja kasvun keskeinen osatekijä. Jäsenvaltiot eivät kuitenkaan edelleenkään koordinoi liikennehankkeitaan. Komissio aikoo tarkistaa Euroopan laajuista liikennejärjestelmää koskevia suunnitelmiaan vuonna 2011 ja esittää ehdotuksen liikenneinfrastruktuurien parantamisen rahoittamista koskevaksi kokonaiskehykseksi.

Komissio aikoo myös määrittää painopistealueet energiainfrastruktuurien parantamisessa. Ongelmiin, jotka liittyvät energiaverkkojen yhteenliittämiseen ja uusiutuvien energialähteiden liittämiseen runkoverkkoihin, on löydettävä ratkaisut. Esimerkkinä voidaan mainita Pohjanmeren tuulivoimahanke. Parempien keinojen löytäminen energian kulutukseen ja energiakuljetusten tehostamiseen edellyttää innovoinnin lisäämistä. Lisäksi ensi vuosikymmenen aikana odotettavissa oleva yli 200 miljardin euron investointitarve edellyttää uusia rahoitusratkaisuja.

Energiainfrastruktuurin parantaminen koordinoinnin avulla

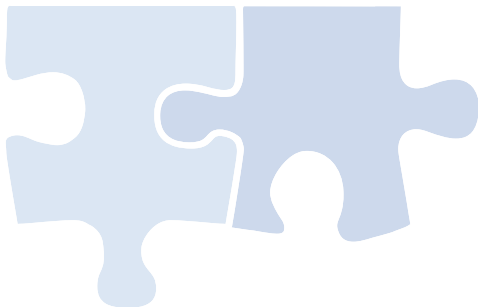
Mittavat uusiutuviin energialähteisiin liittyvät hankkeet, kuten Pohjanmeren tuulivoimalahanke, edellyttävät koordinoitua ja valtavia investointeja. Tuulivoimalahankkeen kaltaiset menestystarinat luovat uskoa tulevaisuuteen. Ne eivät kuitenkaan vielä riitä. Takeet siitä, että käytettävissä on tarvittava infrastruktuuri, ovat ennakoedellytys mahdollisten vaihtoehtoisia energialähteitä koskevien hankkeiden onnistumiselle. Esimerkiksi Maltaan, jonka oma uusiutuvan energian käytön tavoite on 10,2 prosenttia vuoteen 2020 mennessä, on koordinoitava runkoverkon yhdyslinjan rakentaminen Italian kanssa, jos se haluaa saavuttaa tavoitteensa tuulivoiman avulla. Espanjan ja Ranskan on sovittava runkoverkkonsa yhteen Espanjassa tulevaisuudessa tuotettavan tuuli- ja aurinkovoiman kuljettamiseksi muualle Eurooppaan. Tarvitaan lisää työtä, jotta saavutettaisiin tällaisten hankkeiden edellyttämä mittakaava.

Sisämarkkinalainsäädännön sosiaaliset vaikutukset

Työntekijöiden oikeudet ja niiden vuorovaikutus talouselämään liittyvien vapauksien kanssa ovat herättäneet kysymyksiä. EU:n olisi onnistuttava sovittamaan kyseiset oikeudet ja vapaudet tarkoituksenmukaisella tavalla yhteen, kuten Lissabonin sopimuksessa nimenomaisesti määrätään. Erittäin kilpailukykyinen sosiaalinen markkinatalous, jossa kunnioitetaan perusoikeuksia, kuuluu Lissabonin sopimuksessa vahvistettuihin päätavoitteisiin. Sisämarkkinalainsäädännön sosiaaliset vaikutukset olisi analysoitava perusteellisesti, ja lainsäädäntö olisi muotoiltava siten, että taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien välille syntyy toimiva tasapaino.

Palvelujen tarjoamisen vapaus antaa yrityksille mahdollisuuden lähettää työntekijöitä toiseen jäsenvaltioon. Työkomennukselle lähetettyjen työntekijöiden oikeuksien suojaaminen taataan työntekijöiden lähettämistä koskevassa direktiivissä. Komissio aikoo käsitellä asiaa edelleen antamalla vuonna 2011 säädösehdotuksen, jolla pyritään parantamaan direktiivin täytäntöönpanoa. Myös kansallisista hallintomenettelyistä ja kaksinkertaisesta verotuksesta aiheutuvat ongelmat on ratkaistava, sillä ne voivat hankaloittaa työntekijöiden lähettämistä toiseen maahan ja luoda sitä kautta esteitä palvelujen sisämarkkinoille.

Ammattipätevyyden tunnustamista koskevan direktiivin uudistaminen

Oikeus työskentelyyn ja ammatin harjoittamiseen toisessa jäsenvaltiossa kuuluu Lissabonin sopimuksessa taattuihin perusvapauksiin. Kansalaisia olisi kannustettava käyttämään tätä oikeutta, sillä sen avulla voidaan tehostaa EU:n työmarkkinoiden toimintaa ja antaa useammille kansalaisille tilaisuus avointen työpaikkojen hakemiseen muissa maissa. Monet ammatinharjoittajat joutuvat kuitenkin aivan liian usein käymään läpi pitkiä menettelyjä ennen kuin heidän ammattipätevyytensä tunnustetaan. Ammattipätevyyden tunnustamista koskevan direktiivin tarjoamia mahdollisuuksia ei hyödynnetä täysimääräisesti, ja sen vuoksi tarvitaan uutta lainsäädäntöä. Komissio arvioi parhaillaan nykyisiä käytäntöjä ja harkitsee sen jälkeen mahdollisuutta ottaa käyttöön "ammattikortti". Direktiivin mahdollisesti tehtävissä muutoksissa on otettava huomioon jäsenvaltioiden opetus- ja koulutusjärjestelmissä tapahtunut kehitys. Jäsenvaltiot ovat muun muassa alkaneet tarjota kursseja, joilla pyritään helpottamaan työmarkkinoille pääsyä tai niille paluuta.

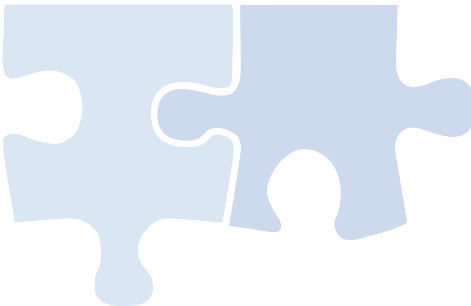

Matkaoppaiden ammattikortit

Henkilöitä, jotka ovat halukkaita tarjoamaan palveluja toisessa jäsenvaltiossa, vaaditaan usein ammattipätevyyden tunnustamista koskevan direktiivin mukaan lähettämään kyseisen jäsenvaltion viranomaisille etukäteen kirjallinen ilmoitus liiteasiakirjoiheen. Esimerkiksi matkaoppaan ammatti on erittäin liikkuva ammatti, jonka harjoittamista tällainen vaatimus hankaloittaa. Komissio arvioi parhaillaan ammattipätevyyden tunnustamista koskevaa direktiiviä ja harkitsee tässä yhteydessä mahdollisuutta ottaa käyttöön ammattikortti, joka karsisi tuntuvasti byrokratiaa. Ammattikortin avulla matkaopas voisi esittää todisteet ammattipätevyytensä tunnustamisesta paikan päällä.

Innovatiivisen sosiaalisen yrittäjyyden edistäminen

Euroopassa on valtavasti potentiaalia sosiaalisen yrittäjyyden kehittämiseen. Yksittäiset yrittäjät, säätiöt ja suuryritykset käynnistivät viime vuosikymmenellä monia innovatiivisia hankkeita, jotka tarjoavat uusia ratkaisuja sosiaalisesta ja taloudellisesta syrjäytymisestä aiheutuviin ongelmiin. Terveellisten elintarvikkeiden saatavuutta, asunnon hankintaa, terveydenhoitopalvelujen saatavuutta, työmarkkinoille pääsyä ja pankkipalvelujen käyttömahdollisuuksia parantavat hankkeet ovat ratkaisuja, jotka hyödyttävät kaikkia osapuolia. Komissio aikoo ehdottaa sosiaalisen yrittäjyyden kehittämistä tukevaa aloitetta ja sisällyttää tässä yhteydessä julkisia hankintoja koskeviin sääntöihin sosiaalisia tavoitteita. Samalla tarkoituksena on edistää eettisten ja ympäristömerkkien käyttöä. Se aikoo myös kannustaa pankkeja ja rahoituslaitoksia avaamaan sosiaalisia sijoitusrahastoja ja toimimaan niin, että pankkitileillä makeavia säästöjä saataisiin hyötykäyttöön. Komissio pohtii, voitaisiinko rajojen yli harjoitettavan toiminnan lisäämiseksi antaa sosiaalista taloutta edistäviä organisaatioita, kuten osuuskuntia ja keskinäisiä yhtiöitä koskevat eurooppalaiset perussäännöt. Se aikoo myös esittää eurooppalaisen säätiön perussääntöä koskevan asetusehdotuksen.

Saksassa toimiva sosiaalinen yritys

Useampi kuin joka viides eurooppalainen pitää matkustamista ongelmallisena korkean iän, vammaisuuden tai liikuntarajoitteiden vuoksi. Yksinkertaiset toiminnot, kuten matkatavaroiden lähtöselvitys tai koneeseen siirtyminen, voivat olla ylittämättömiä esteitä vammaisille henkilöille. Eräs saksalainen matkatoimisto on palvellut jo yli kymmenen vuotta ihmisryhmiä, joilla on erityistarpeita. Se tarjoaa opastettuja kiertomatkoja liikuntarajoitteisille, kuten pyörätuolia käyttäville ja näkövammaisille. Matkatoimisto koordinoi kuljetus- ja avustajapalvelut ja varaa majoituksen helppopääsuisistä ja joustavista paikoista.

KULUTTAJAT

Kattavamman kuluttajansuojan tarjoavat asuntolainojen sisämarkkinat

Asuntolainapäätökset kuuluvat tärkeimpiin elämän aikana tehtäviin taloudellisiin päätöksiin. Ne merkitsevät jopa yli 20 vuoden taloudellista sitoumusta. Asuntolainamarkkinoiden nykykäytännöt kaipaavat parannusta. Vastuuton lainananto voi aiheuttaa vakavia sosiaalisia ja taloudellisia seurauksia asiakkaille ja yhteiskunnalle. Asuntolainamarkkinat eivät ole riittävän avoimia, mikä rajoittaa kuluttajien valinnanvaraa ja heikentää heidän luottamustaan. Rajat ylittävä lainananto on edelleen vähäistä kohtuuttomien hallinnollisten esteiden ja lisäkustannusten vuoksi.

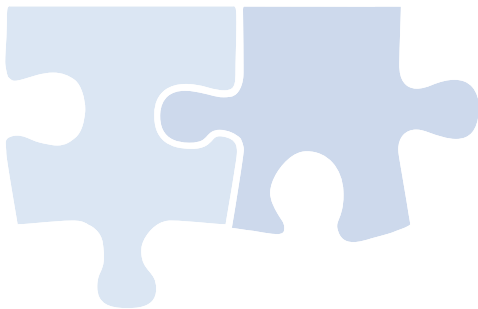
Huolimatta sisämarkkinasääntöihin perustuvista oikeuksista EU-kansalaiset saavat usein kielteisen lainapäätöksen, kun he aikovat ostaa kiinteistön toisessa EU-maassa. Jäsenvaltioiden välillä on myös huomattavia eroja hintojen, tuotevalikoimien ja eri asiakkaisiin (muun muassa rahoituksen välittäjiin ja muihin asiakkaisiin kuin pankkeihin) sovellettavan sääntelyn tulkinnan osalta.

Komissio aikoo esittää vuoden 2011 alussa direktiiviehdotuksen, jonka tarkoituksena on luoda pitkälle yhdennetyt asuntolainamarkkinat.

Pankkipalvelujen helpompi saatavuus ja vertailukelpoisemmat pankkimaksut

Kuluttajilla, erityisesti opiskelijoilla, on ongelmia pankkitilien avaamisessa muissa maissa. Tämä johtuu yleensä siitä, että he eivät asu pysyvästi kyseisessä jäsenvaltiossa. Toinen pankkialaa vaivaava ongelma on pankkimaksujen nykyinen läpinäkyvyyden puute. Monimutkaiset pankkimaksujärjestelmät estävät asiakkaita vertailemasta hintoja, mikä estää heitä vaihtamasta tiliään paremman tarjouksen tekemään pankkiin. Tilinhoitomaksuja koskeva tutkimus on osoittanut, että hintaerot ovat pankkialalla huomattavasti suurempia kuin millään muulla alalla.

Komissio aikoo tehdä vuoden 2011 alussa peruskäyttötilien saatavuuteen liittyvän lainsäädäntöehdotuksen, jonka tarkoituksena on poistaa käyttötileihin liittyvät ongelmat. Komissio on myös kehottanut pankkialaa esittämään itsesääntelyä koskevia suunnitelmia, joiden tarkoituksena on parantaa pankkimaksujen läpinäkyvyyttä ja vertailukelpoisuutta vuoden 2011 loppuun mennessä.

Ongelmat pankkitilien avaamisessa

Espanjassa asuva saksalainen eläkeläinen yritti avata pankkitilin saksalaisessa pankissa eläkkeensä maksamista varten. Hänelle kerrottiin kuitenkin, että pankkitilin avaaminen edellytti pysyvää asuinpaikkaa Saksassa.

Lontoossa asunnon omistava henkilö, joka asuu Belgiassa, halusi avata pankkitilin brittiläisessä pankissa vuokratulojensa käsittelyä varten. Pankki kieltäytyi kuitenkin avaamasta tiliä sillä perusteella, että henkilö ei asunut Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Ranskassa opiskeleva romanialainen opiskelija pyysi ranskalaista pankkia avaamaan itselleen tilin, mutta pankki kieltäytyi tilin avaamisesta henkilön kansallisuuteen liittyvistä syistä.

Riitojen ratkaisu, verkkovälitteinen muutoksenhaku ja ryhmäkanteet

Kuluttajien on voitava tehdä ostoksensa toisessa maassa luottavaisin mielin. Tämä edellyttää varmuutta siitä, että käytettävissä on asianmukaiset oikeussuojakeinot ongelmatilanteiden varalta. Äskettäin tehdyn tutkimuksen mukaan toisessa maassa tehtyihin ostoksiin liittyvät ongelmat aiheuttavat kuluttajille arviolta 40 miljoonan euron tappiot. Vaihtoehtoiset riitojenratkaisumenetelmät voivat tarjota kuluttajille helpon, nopean ja edullisen ratkaisun. Kuluttajat ja yritykset eivät kuitenkaan saa tarpeeksi tietoa tarjolla olevista vaihtoehdoista.

Erityisesti rahoituslaitosten kanssa ongelmiin joutuneiden kuluttajien on usein turvauduttava kalliisiin ja raskaisiin oikeudenkäynteihin saadakseen oikeutta.

Komissio aikoo tehdä vuonna 2011 aloitteita vaihtoehtoisista riitojenratkaisumenettelyistä EU:ssa. Tavoitteena on ottaa vuoteen 2012 mennessä käyttöön myös eurooppalainen verkkopohjainen riitojenratkaisujärjestelmä. Rahoitusalalla nykyisin vallitsevan tilanteen korjaamiseksi komissio aikoo antaa suosituksen, joka koskee oikeudenkäyntikulujen alentamista ja rajat ylittävien vaihtoehtoisten riitojenratkaisumenettelyjen yksinkertaistamista. Komissio aikoo lisäksi tarkastella ryhmäkanteita koskevan julkisen kuulemisen tuloksia, ja toteuttaa toimia, joissa otetaan huomioon se, mitä hyötyä kuluttajille mahdollisesti koituu yhteisistä toimista.

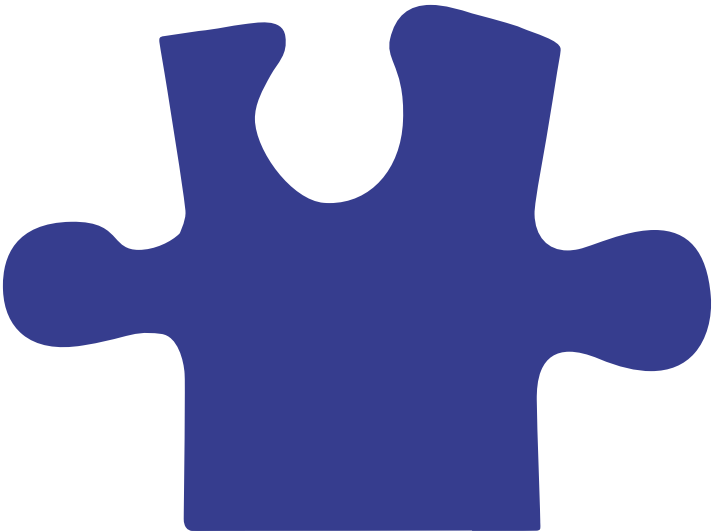

Sisämarkkinapaketin tavoitteena on tarjota uudet puitteet vuoropuhelulle, jossa pohditaan Euroopan kaikkien kansalaisten tarpeiden täyttämistä. Komission tavoitteena on, että sisämarkkinapolitiikkaa koskeviin keskusteluihin osallistuisi entistä useampia sidosryhmiä eri puolilta Eurooppaa. Mukaan on tarkoitus saada myös ne, jotka ovat toisinaan saattaneet tuntea itsensä ulkopuolisiksi sisämarkkinoista keskusteltaessa.

OSA 3 –

**VUOROPUHELU, HALLINTO
JA SISÄMARKKINAT**

Uuden teknologian käyttö sisämarkkinoiden toimivuuden parantamisessa

Hallinnon tasolla tarvitaan sujuvaa koordinointia komission ja jäsenvaltioiden välillä. Kaikkien olisi hyödynnettävä uusia sähköisiä apuvälineitä ja käytettävä niitä hallintomenettelyjen yksinkertaistamiseen ja tehostamiseen. Käytössä on jo nyt monia hyviä toimintatapoja, joita voitaisiin levittää myös muualle.

Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä (IMI) on järjestelmä, jossa sähköinen tietojenvaihto auttaa viranomaisia ymmärtämään ja tulkitsemaan muiden jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, kun ne arvioivat ammatinharjoittajia ja palveluntarjoajia, jotka haluavat työskennellä kyseisissä maissa. IMI:n hyvät tulokset ovat saaneet aikaan sen, että komissio kehittää parhaillaan strategiaa IMI:n ja sen verkkotyökalujen ulottamiseksi myös muille aloille. Siitä onkin tulossa todellinen viranomaisten henkilökohtaiseen yhteydenpitoon pohjautuva verkkoyhteisö.

Komission ja jäsenvaltioiden kumppanuus voi yleisemmin ottaen parantaa sisämarkkinasäädösten saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä. Säädösten täytäntöönpanon valvontaa on kuitenkin edelleen varaa parantaa. Rikkomusmenettelyjen lisäksi komissio aikoo tutkia kansalaisia palvelevan SOLVIT-verkoston kaltaisia vaihtoehtoisia riitojenratkaisutapoja. Sinun Eurooppasi -portaali ja Europe Direct -puhelinpalvelu ovat myös jatkossa tärkeitä välineitä, joiden kautta kansalaiset saavat tietoa oikeuksistaan.

Toinen hyviä tuloksia tuottanut työmenetelmä, joka voitaisiin ulottaa myös muille aloille, on keskinäinen arviointijärjestelmä, jota jäsenvaltiot ja komissio käyttävät palveludirektiivin täytäntöönpanoon liittyvässä yhteistyössä. Keskinäinen arviointiprosessi tarkoittaa sitä, että jäsenvaltiot laativat raportteja muutoksista, joita ne ovat tehneet kansalliseen lainsäädäntöönsä sen saattamiseksi palveludirektiivin mukaiseksi. Sen jälkeen ne toimittavat raportit toisilleen ja vertailevat ja arvioivat niitä.

Kuinka IMI toimii?

Slovakialainen matkanjärjestäjä halusi harjoittaa liiketoimintaa Unkarissa. Tämä edellytti selvityksen antamista siitä, että hänellä oli vaadittu ammattipätevyys. Unkarin elinkeinolupatoimisto epäili kuitenkin matkanjärjestäjän pätevyyttä ja halusi tarkistaa sen. Elinkeinoilupatoimiston virkailijat kirjautuivat IMI-järjestelmään tarkistaakseen asian slovakialaisilta kollegoiltaan, jotka vahvistivat matkanjärjestäjän pätevyyden jo saman päivän aikana. Slovakialainen matkanjärjestäjä sai luvan aloittaa liiketoimintansa välittömästi.

Päätelmät

Sisämarkkinapakettissa ehdotetaan kunnianhimoista poliittista ohjelmaa. Komissio on sitoutunut tekemään yhteistyötä Euroopan parlamentin, jäsenvaltioiden, kansallisten parlamenttien ja kaikkien sidosryhmien, kuten yritysten, ammattijärjestöjen sekä kuluttaja- ja kansalaisjärjestöjen kanssa, sisämarkkinoiden tarjoamien mahdollisuuksien laajentamiseksi. Komissio ja Euroopan parlamentti järjestävät vuosittain sisämarkkinafoorumin, jossa kaikki yhteistyökumppanit voivat arvioida sisämarkkinoiden tilaa.

Sisämarkkinoiden 20. vuosipäivää vietetään vuoden 2012 lopulla. Sitä ei aiota juhlia kakkukynttilöitä puhallellen vaan tarjoamalla Euroopan kansalaisille konkreettisia tuloksia. Siihen mennessä olemme näet jo alkaneet valmistautua uudistettujen sisämarkkinoiden syventämisen seuraavaan vaiheeseen.

Euroopan komissio

Single Market Act Booklet

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto

2010 – 40 s. – 11,4 x 16,2 cm

ISBN 978-92-79-16947-2

doi:10.2780/23083

ec.europa.eu/internal_market/smact

markt-sma@ec.europa.eu

ec.europa.eu/youreurope

Julkaisutoimisto

ISBN 978-92-79-16947-2

9 789279 169472